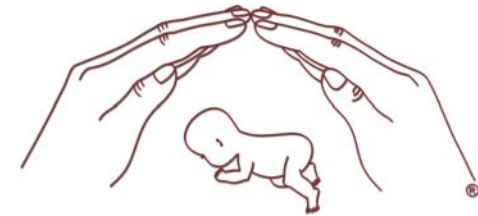

BETLÉM NENAROZENÝM krok vstříc životu

PŘÍLOHA KATOLICKÉHO TÝDENÍKU

VYJÍT DO SVĚTA

Ochrana života, včetně toho dosud nenarozeného, je základní povinností každého člověka. Není to jen jedno z pravidel křesťanské etiky, ale základní životní postoj vycházející z lásky k Bohu a vděčnosti za

dílo stvoření. Odráží se v něm i vděčnost za dar vlastního života. Pokud tento závazek nebereme vážně, nemůžeme si vážít sami sebe.

Křesťané mají toto poselství šířit nejen slovy a napomínáním druhých, ale i vyjít do světa a nabídnout pomocnou ruku tam, kde je ochrana života náročnější a kde těžké podmínky mnohdy zkoušejí lidskou svobodu.

Aktivita, jež pomáhají těhotným ženám v tísní naplnit jejich povolání k mateřství, proto vnímám jako velmi prospěšné a v životě církve potřebné.

Každý křesťan je povolán k tomu, aby se konkrétními skutky podílel na působení Ducha Svatého ve světě. Všem, kteří to činí ve vztahu k matkám a jejich dětem, uděluji své požehnání a světuji je pod mateřskou ochranu Panny Marie.

JAN VOKÁL, biskup královéhradecký

Vážení a milí čtenáři, již třetím rokem se setkáváme na stránkách Katolického týdeníku. Chtěla bych pozdravit vás, kteří dílo Betléma nenarozeným dlouhodobě podporujete a nesete ve svých modlitbách. Díky vám můžeme činit další kroky vstříc životu.

Zdravím však také vás, kteří se zde o Betlému nenarozeným dozvídáte poprvé. I vás chceme seznámit s naším společným dílem. Ochrana lidského života od početí po přirozenou smrt, především života nenarozených dětí, jež jsou dnešním pojetím hodnot nejvíce ohroženy, je hlavním posláním Nadačního fondu Betlém nenarozeným.

Nadační fond (NF) jsme založili v roce 1997 jako odpověď na otázku, jak pomoci nenarozeným dětem. Jak jinak než skrze pomoc jejich matkám? A tak jsme kompletně zrekonstruovali zchátralou budovu v Hamrech u Hlinska, aby mohla sloužit jako Azylový dům pro těhotné v tísní. Když se blížilo jeho otevření, přikročili jsme k založení Obecně prospěšné společnosti Dlaň života (OPS), protože podle zákonů ČR nadační fond nemůže poskytovat sociální služby.

Nadační fond pečuje o azylový dům, aby se v něm mohla naplňovat pomoc těhotným matkám bez zázemí, které jsou odkázá-

ny na pomoc zvenčí, a jejich nenarozeným dětem. NF také podporuje činnost OPS, a tak jí umožňuje vykonávat sociální službu v azylovém domě i další aktivity. NF svěřil OPS do bezprostřední péče též provoz Poradny Cesta těhotenstvím v Ostravě. Podle svých možností se věnuje i humanitární činnosti.

S OČIMA DOKOŘÁN

Následující řádky vás seznámí s našimi projekty i s aktivitami našich dobrovolníků. Především vás pak chceme skrze několik svědectví povzbudit v dnešní době, která se tak často staví proti životu, abychom se nenechali zmást a dokázali stát za životem, jaký nám s láskou daroval náš Stvořitel od prvního okamžiku našeho početí.

V duchu poselství otce biskupa Jana bych vás ráda pozvala, abychom některé kroky učinili společně. Někdy stačí mít oči dokořán: život sám přináší setkání a události, na které zareagujeme, nebo kolem nás tiše proplují do nenávratna, aniž bychom je jakkoliv dotvořili.

A protože pro nás křesťany nic není náhoda, může se stát, že vás o pomoc požádá těhotná žena v tísní, kterou opustil manžel či partner nebo ztratila podporu nejbližších. Bude záležet na vás, zda se zastavíte a zaposloucháte se do jejího příběhu. Můžete jí

říct, že v situaci nechtěného těhotenství existuje ještě jiné řešení než potrat. Tím může být azylový dům.

Někdy stačí dobrá rada, předání telefonního kontaktu, a situace se začne pro matku i dítě vyvíjet zcela jinak. Pro nás je to zkouška odvahy a věrnosti, pro nenarozené dítě otázka života či smrti.

ZRÁNÍ SRDCE

Budeme vděční, pokud se připojíte modlitbou, povzbuzením anebo finančním či materiálním darem. O možnostech pomoci se dočtete také na příloženém letáčku.

Jsmo vděční za jakýkoli projev vstřícnosti, jenž nám pomáhá i v době stále se snižujících dotací udržet a rozvíjet službu dětem na začátku jejich života prostřednictvím pomoci jejich matkám.

Přeji vám odvalu přimnout pomoc druhým jako součást vašeho života a zažít radost z radosti druhých a ze zrání vlastního srdce k poctivé lásce.

MARIE GLOGAROVÁ,
předsedkyně správní rady
Nadačního fondu Betlém nenarozeným

Klientkou i zaměstnankyní azylového domu?

Ne každému se naskytne šance začít znovu. Klientky Azylového domu pro těhotné ženy v tísní ji dostávají již od roku 2010. „Začít znovu“ je název projektu Obecně prospěšné společnosti Dlaň života, jehož cílem je podpora v sociálním začleňování klientek. V tomto roce mají maminky možnost stát se zaměstnankyní, a vlastní prací se tak podílet na zlepšení své situace. Jak se zrodila tato myšlenka, jsme se zeptali MARCELY HOLEňOVÉ, ředitelky Obecně prospěšné společnosti Dlaň života.

■ V čem spočívá projekt „Začít znovu“?

V roce 2012 má projekt podobu drobného zaměstnávání matek-klientek azylového domu formou dohody o provedení práce. Klientky jsou většinou těhotné ženy či matky dětí předškolního věku, a tak je cílem projektu nabídnout jim alespoň drobný příjímek podle jejich časových možností při péči o dítě, zaměstnání bez dojíždění a řešení finanční, případně dluhové situace. Domníváme se, že zaměstnávání, tedy finančně ohodnocené pracovní nasazení, se také může stát zdrojem sebeúcty a podepřít motivaci klientek i v jiných oblastech života.

■ O jakou práci se obvykle jedná?

Klientky mají své povinnosti v rámci svého pobytu (péče o dítě, úklid, služby atd.). Ty předmětem projektu nejsou, v něm se jedná o placenou práci nad rámec jejich běžných povinností. Většina klientek nebyla nikdy zaměstnána, některé z nich neměly možnost vidět standardní pracovní režim ani u svých rodičů. Chceme jim tudíž zprostředkovat zkušenost, že když pracují, vydělávají si peníze a mohou si něco koupit. Takto vydělané peníze dělají radost dvakrát. Během pobytu v azylovém domě je naším cílem vybavit klientky dovednostmi, které potřebují k návratu do života v běžné společnosti, a k těm pracovní návyky bezesporu patří. Životní styl klientek vtiskuje do jisté míry vzorce chování také jejich dětem.

Oříškem bylo najít vhodnou práci. Co klientky zvládnou? Jaký ruční výrobek by si v dnešní době mohli lidé koupit? Jak je mož-

Také on může vyrůstat se svou mámou i díky našim dárcům.

né vydělávat výrobou něčeho, co stroje udělají mnohem kvalitněji a rychleji? Jak zajistit peníze na mzdy klientek? To byly otázky, se kterými jsme se potýkali. Povzbuzení přišlo od jednoho našeho dárců, který si na začátku svého podnikání musel klást podobné otázky a kterému se nápad nabídnout klientkám práci velmi líbil. Řekl: „Začnete s něčím, a postupně se vám začne odkrývat cesta dál.“

A tak jsme začali. Nejprve jsme vybavili šicí dírnu a začali šít tašky. Jenže šít je činnost poměrně složitá, a aby taška byla prodejná, vyžaduje určitý stupeň dovedností. Začali jsme hledat jednodušší práci, kterou by zvládly všechny klientky. Mezi tím se naskytl možnost spolupráce s firmou, jež projevila snahu pomoci našim maminkám. Poštou zasílají polotovary papírových krabiček na bonbony a žvýkačky, které se musejí ručně skládat a komplotovat. Tato práce se jevila přiměřenější

schopnostem a možnostem klientek azylového domu a praxe to potvrdila.

■ Co přináší realizace projektu klientkám?

Z mého pohledu mnoho pozitivního. Příjímek, který ve většině případů maminky využívají na zajištění základních potřeb. Schopnost být v dohodnutém termínu na pracovišti, zapisovat docházku, nutnost komunikovat s ostatními kolegyněmi v práci, zajišťovat si hlídání dětí, dbát na dodržování termínů atd. Mnohým z nás to může připadat jako samozřejmost, ale pro naše matky to znamená velké úsilí. Pro některé byla přínosem také zkušenost jistého statusu „zaměstnankyně“, což se odrazilo v prožívání hodnoty sebe sama.

■ Kolika klientkám ročně zaměstnávání nabídnete?

Zaměstnávání je umožněno každé klientce azylového domu. V roce 2011 využilo

sociální služby v Azylovém domě pro těhotné ženy v tísní celkem 17 klientek z celé České republiky a jejich 23 dětí. Od ledna roku 2012 do září se do projektu „Začít znovu“ zapojilo devět klientek, jež odpracovaly celkem 265 hodin.

■ Kdo se podílí na organizaci práce klientek?

Po uzavření dohody o provedení práce a vyřízení administrativních záležitostí je klientka proškolená v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany a uvedena do pracovních povinností. V běžné pracovní komunikaci podporuje klientky pracovnice přítomná jejich společné práci. Klientky jsou vedeny k preciznosti a kvalitě práce a hodnoceny nejen za výkon, ale také za přesnost a dochvilnost. Kdybychom nepracovali kvalitně, firma by rychle našla zástupy jiných ochotných lidí, zatím však máme pozitivní zpětnou vazbu. Hlídání dětí zatím zajišťuje jedna z klientek, případně pracovnice azylového domu či dobrovolník.

■ Jak se vůbec tento projekt zrodil?

Původní myšlenkou byla snaha podpořit klientky v začleňování do společnosti. Tehdy jsme netušili, jak se bude projekt vyvíjet vlivem nových okolností a potřeb. Původně byl koncipován jako pomoc klientkám odcházejícím z azylového domu do samostatného bydlení a město Hlinsko k tomu vyčlenilo dva byty ve svém vlastnictví. Klientky opouštějící azylový dům tak získaly samostatné bydlení za podpory pracovnic, které k nim pravidelně docházely. V průběhu roku 2010 jsme zjišťovali, že město rychle a vstřícně reaguje na žádosti matek o přidělení bytu, a ukázalo se, že běžné denní záležitosti včetně péče o dítě i zajištění technického stavu bytu jsou klientky schopny zvládnout již samy, jsou-li podpořeny a povzbuzeny dobrou radou. Proto jsme v roce 2011 podobu projektu pozměnili na poskytování poradenství, za němž klientky docházely do azylového domu.

Vznik poradny v nedalekém městě a nedostupnost zaměstnání byly dalšími impulzy k tomu, abychom našim klientkám hledali práci. Tento projekt bude pokračovat i v roce následujícím. Děkujeme všem, kteří nás v tomto úsilí podporují.

Nejen o službě duly v poradně Cesta těhotenstvím

Poradna Cesta těhotenstvím nabízí již devět let pomoc a podporu především dětem na počátku života a jejich rodičům. Kromě jiných bezplatných služeb, jako jsou poradenství v situaci nechtěného těhotenství, videotrénink interakcí na podporu komunikace rodičů s dětmi do čtyř let či vzdělávání a tvořivá setkávání pro maminky s malými dětmi, nabízí nastávajícím matkám také možnost konzultací s doulou v rámci předporodní přípravy a doprovázení rodičky u porodu.

Některé nastávající maminky mohly s naší doulou prožít i okamžiky zrození svého dítěte. Jedna z nich vypráví: „Každý porod je jedinečný, má jiný průběh, délku, odehrává se v jinou denní či noční dobu. Je dar, když jej žena může prožít s těmi, kdo jí pomáhají, jsou jí oporou a rozumí jí. O tom, že přímo pro chvíle porodu existují pomocnice a průvodkyně, jsem se dozvěděla od kamarádky asi před pěti lety. Až nedávno jsem tuto zkušenost poprvé učinila sama.

Na porodním sále jsem díky dule zažila atmosféru bezpečí a jistoty, která připomínala více domov než nemocnici. Byla tam pro mě a mé ještě nenarozené dítě. Povzbuzovala mě, dodávala mi odvalu, těšila, vy-

Když přichází na svět, cítí se jeho máma s doulou bezpečněji.

světlovala, co a jak mám v kterou chvíli porodu dělat: kroužit pánví, cvičit na baloně, odpočívat. Dula, sama maminka několika dětí, se mi snažila pomoci zkušenostmi ze

svých vlastních porodů i tím, co se naučila a nastudovala. Služba duly je podle mne hodně potřebná, protože porody zlidšťuje. Nejde hlavně o „nemocnou“ pacientku, ale

o to, že maminka ušla kousek cesty svého naplnění a je třeba jí pomoci, povzbudit a lidsky poradit. Díky „své“ dule na svůj porod ráda vzpomínám, i když jsem se jej hodně bála. S ní bych do toho šla znovu.“

PODPORA I VZDĚLÁNÍ

Nabídka služeb poradny Cesta těhotenstvím je pestrá, a tak sem některé maminky přicházejí nejen za doulou, ale využívají i další aktivity. V roce 2011 se na poradnu obrátilo 336 klientů. Někteří využili webové poradenství, jiní přicházeli opakovaně na konzultace s pracovníci poradny či na společná setkávání matek s dětmi. Při těch se mohly maminky dozvědět například více o přirozeném porodu, o tom, jak rozvíjet předřechové schopnosti a psychomotorický vývoj dětí, nebo o jejich zdravé výživě.

Přáli bychom si, aby poradna nadále sloužila a rozvíjela se jako místo, kde rodiče naleznou potřebnou podporu, která pomůže i jejich dětem prožít šťastné dětství, aby jednou mohly samy předávat druhým lásku, kterou dostaly. Děkujeme vám všem, kteří podporujete naši činnost – a tím nám pomáháte toto přání naplnit.

IVA KŘENKOVÁ,
koordinátorka projektu

Požehnaný čas čekání a růstu

Možná už se vám to také stalo. Toužíte dát své síly a schopnosti do služby dobré věci, a ono to nejde. Cítíte se zbyteční, nevyužití, nešťastní. Mne tato zkušenost zasáhla na místě nejkřehčím a nejzranitelnějším: nemohla jsem s manželem mít děti.

Když jsme se brali, plánovali jsme velkou rodinu. Šel měsíc za měsícem, rok za rokem – a stále nic. Kamarádky, které se vdávaly dávno po mně, už vozily své děti v kočárcích, a já byla stále sama.

V té době jsem navíc s manželem začala pomáhat v Azylovém domě pro těhotné ženy v tísni. Když jsem viděla, jak nevídanou komplikací je někdy dítě pro tamní matky, ptala jsem se: „Pane, jak je to možné? Proč posíláš děti tam, kde o ně nikdo nestojí, a tam, kde po nich touží, nepřicházejí?“ Až s postupem času vidím, že Bůh mě otázky slyšel. Jen mi dopřál, abych k odpovědím dorostla.

Začali jsme se tedy s manželem zajímat o pěstounství. A tu se přihlásil k životu náš Petr a po něm Jan a Ondřej. Kolikrát je dnes u nás doma živo až moc! Když se dnes ve vzácných tichých chvílích ohlédnu zpět, vidím, že ten „prázdný“ čas čekání pro nás byl darem, skrze který mohl náš manželský vztah dozrát a prohloubit se, hlubokým nadechnutím před ponorem do hlubiny vředních starostí, abychom se v ní neztratili.

Jsem Bohu za tento čas vděčná. Byl požehnaný možnostmi, které mne otvíraly něčemu novému. A především tím, co jsem i přes své negativní emoce a sebelítost dokázala poznat a vytěžit. Bůh vstupuje do všeho, co prožíváme. A vším, co nás potkává, nám pomáhá hledat, jak náš život naplnit a dovést ke kráse. Jen musíme být ochotni hledat, jak i nepřijemné okolnosti zapadají do života a co nám jimi Bůh chce říct.

M. Z., dobrovolnice

ŽE BY BŮH NĚCO NEDOMYSLEL?

To se mi často honí hlavou, když s věřícími maminkami mluvíme o plodnosti. Velice mě překvapilo, kolik věřících párů používá antikoncepci a žije s přesvědčením, že je nezodpovědné ji nepoužívat. Že bys, Bože, přeče jen na něco zapomněl? Nebo jsme to spíše my, kteří zapomněli, že jde o vztah, a ne o prostředek k dosahování vlastních cílů? Že nás Bůh osobně zve do společenství s ním, ve kterém nám dává do rukou tajemství života? Jsou chvíle, kdy je těžké nést Boží důvěru k nám. Máme dvě možnosti – buď na důvěru odpovědět důvěrou, nebo zvolit něco jiného.

H. P., dobrovolnice

Když vás dítě překvapí

Po narození našeho posledního dítěte jsem začala mít zdravotní problémy a musela jsem užívat silné léky. Začala jsem se připravovat, že už další dítětko nebudu moci mít.

Touha po dítěti je vepsána do srdce ženy, vložil ji tam Bůh, a dává sílu přijmout děti s láskou, i když to mnohdy znamená obět. Pomalu jsem se tedy učila přijmout, že mé zdraví mi už nedovolí mít dítě. Smiřovala jsem se s tím těžko a bolestně. V tomto čase hledání nového rozměru mateřství se však přihlásilo na svět naše další dítětko. Když jsem to zjistila, mými první pocity byly překvapení a veliký strach. Co bude dál? Bude dítětko zdravé? Přežije to vůbec? A tak jsme spolu vykročily na cestu dlouhou devět měsíců.

Začala jsem se znovu učit důvěře k Otci, že všechno, co dělá, je dobré a má to promyšlené a zajištěné.

U lékařů jsem se většinou dozvěděla, že se dítě nemůže narodit zdravé, že je nezodpovědné si ho nechat, že v mém věku a při mém zdravotním stavu ohrožuje i mé zdraví. Bez víry bych to v té době

nezvládla. S pomocí manžela, dětí a dobrých přátel, kteří mě převedli nejtěžšími obdobími, a za velké podpory všech, kteří se za mě a dítětko modlili, jsem těch devět měsíců překlopýtala..

Lékaři se rozhodli porod vyvolat, bylo to zdoluhavé a depresivní. Po modlitbě korunky k Božímu milosrdenství se však porod rozběhl tak rychle, že jsem porodila během dvaceti minut. Víím, že mi pomohl nebeský Otec v pravý čas jako už mnohokrát předtím. Narodilo se nám krásné zdravé dítětko. Přála bych lékařům, kteří se nad mým těhotenstvím pohoršovali, aby se mohli podívat do jeho krásných očí.

Jak jen poděkovat nebeskému Otci, který o nás pečuje s velikou láskou! Jedná s námi jako s dětmi a já jsem se mnohokrát během tohoto těhotenství cítila jako jeho milovaná dcera, o kterou se táta pečlivě stará. I když to bylo náročné, moje srdce, které Bůh držel v náručí, zažívalo tolik lásky, bezpečí a pokoje, že se to nedá slovy vyjádřit. Dnes, když mám naše dítětko v náručí, jen vděčně děkuji.

H. K., dobrovolnice

Skutečně je nejlepší volbou potrat?

Je pondělí, postní doba, krásné slunečné počasí. Paní G. K. s manželem jdou do těhotenské poradny na FECHO – rutinní vyšetření srdce miminka. Nic nenaznačuje, že by něco mohlo být špatně. Realita je však jiná. Jak se s postižením dítěte vyrovnat a jak ustát strach i nátlak lékařů?

■ Jak jste se dozvěděli, že čekáte postižené dítětko?

Dodnes si pamatuji výraz ve tváři pana doktora, který mi tenkrát prováděl ultrazvuk. Z jeho pohledu jsme já i manžel vytušili, že je něco špatně. Pan doktor nás uklidňoval, že miminko je jen špatně natočené, že se máme projít, abychom je rozhýbali a ono změnilo polohu v děloze. Když jsme se ale vrátili do ordinace, už tam byl přítomen i primář dětské kardiologie. Po krátkém vyšetření ultrazvukem padla diagnóza: kompletní defekt síňokomorového septa. Pan primář nám řekl, že tento typ srdeční vady je nejčastěji spojen s Downovým syndromem či se syndro-

mem Edwardsovým nebo Turnerovým. Ještě ten den nás objednali na genetické vyšetření, abychom si prý potvrdili na základě amniocentézy případné postižení dítěte a mohli podstoupit interrupci. Byla jsem ve 21. týdnu těhotenství, potrat se provádí do 24. týdne.

■ Jak se k vám zdravotníci chovali?

Velmi nemile mě překvapila reakce pana primáře. Z jeho slov se dalo vycítit, že potrat je nejlepší volbou. Byla jsem zaskočená, s jakým klidem o tom mluvil, jako by naše dítě bylo kus papíru, který se jen tak vytrhne a hodí do koše. Přístup ostatních zdravotníků byl ale profesionální – plně respektovali naše rozhodnutí, ať už by bylo jakékoliv.

■ Jaké byly vaše pocity a reakce?

Po určení diagnózy se nás zmocnil obrovský smutek, bezradnost. Pořád jsme ale měli jiskřičku naděje, že naše malé nebude postižené a bude to „jen“ srdeční vada, která se odoperuje. Po potvrzení Downova syndro-

mu jsme prožívali dny bolesti a lítosti, vzteku a výčitek vůči Bohu, proč právě my máme trpět, když jsme se dosud snažili žít křesťanským životem. První, co mě napadlo, když byl Downův syndrom potvrzen, byl potrat. Nenechám si přeci zničit život nemocným dítětem! Na druhé straně už jsem ale cítila, že to malé ve mně žije. A pochopila jsem, že bych je měla chránit. Když ho neochráním já, jeho máma, kdo pak? Byly to hodně těžké časy.

■ Jak reagovala rodina, vaše okolí?

Někteří nám radili jít na potrat, jiní nám řekli, co by udělali v naší situaci, ale konečné rozhodnutí nechali na nás. Velké podpory se nám dostalo ze strany rodičů a kněží. Míle nás překvapila též reakce některých lidí, u nichž bychom to nikdy nečekali a kteří nás podporovali a dodávali nám odvalu.

■ Co vás povzbudilo nejvíce?

Osobně jsem řešila otázky víry a křesťanství. Na jedné straně jsem věděla, že cír-

kev potrat neschvaluje, na druhé mě napadlo, že církev by neměla zasahovat do mého rozhodování, vždyť ona to dítě vychovávat nebude! Byly to dny těžkých bojů a hledání. Hodně nám pomohli kněží, s nimiž jsme naši situaci řešili, a také exercicie v Koclířově.

■ Změnilo vás postižení vašeho dítěte?

Změnily se nám životní priority. Měli jsme život rozplánovaný, a během chvílky se všechny naše sny rozplynuly. S vírou a církví jsem doslova bojovala. Pořád jsem nechápala, proč to nemocné dítě máme zrovna my. Nesnášela jsem větu, že Bůh nenaloží více, než jsme schopni unést. Připadalo mi, že to je nad mé síly. A byla to zkouška i pro naše manželství, pořád jsem manželovi říkala, že to je asi znamení, že spolu nemáme být. Manžel chtěl, abych šla na potrat, nemocné dítě nezapadalo do jeho představ. Museli jsme si hodně věcí vyříkat. Nakonec ale můžeme říct, že naše manželství Šimon stmelil. (Pokračování na str. D)

NEJLEPŠÍ ZPŮSOB, JAK NAJÍT SÁM SEBE, JE ZTRATIT SÁM SEBE VE SLUŽBĚ OSTATNÍM

Nadační fond Betlém nenarozeným a Obecně prospěšná společnost Dlaň životu by nemohly fungovat bez dobrovolníků: naši dobrovolníci jsou našimi prvními dárci. Dobrovolnický pracují také členové správních a dozorčích rad obou organizací a sami pravidelně přispívají finančními dary. Všichni mají svá zaměstnání, mnozí rodiny s dětmi, a přesto si udělají čas, aby pravidelně přijížděli do Azylového domu pro těhotné ženy v tísní. Dospělí i děti hrají divadlo pro obyvatele domu, dárce a ostatní návštěvníky, snaží se oslovit lidi ve svém okolí s prosbou o pomoc společnému dílu a pomáhají, jak je zrovna třeba. A také rozjímají nad životem a svým místem v něm. Dobrovolníci nejsou placeni – ne proto, že jsou bezcenní, ale proto, že jsou k nezaplacení.

MARIE GLOGAROVÁ,
předsedkyně správní rady
Nadačního fondu
Betlém nenarozeným

Rodina jako místo hledání a lidského zrání

Dobrovolníci pomáhají zkrášlovat azylový dům zevnitř i zvenčí.

Tato otázka mě napadla jednoho časného rána, kdy jsme se s početnou rodinou vypravovali na pravidelnou brigádu do Azylového domu pro těhotné ženy v tísní. Odpo-

věd souvisí s hledáním a naplněním smyslu života. Rozhodnutí pro manželství vyplynulo z dlouhého hledání a váhání, kdy jsem stále upřímněji prosil Boha o světlo. A pak jsem

potkal svoji „druhou polovičku“ na brigádě při opravách kostela. Tehdy jsem už věděl, že Bůh je ten, který povede celý náš další společný život, a že se budeme společně učit důvěře v jeho vedení.

Ze začátku se zdálo vše jednoduché a krásné. Byli jsme šťastní a po pár letech nám Bůh svěřil čtyři krásné zdravé děti. Pak přišlo páté, šesté, sedmé, osmé... A já stále tíživěji cítil, jak mizí má lidská schopnost zajistit svěřenou rodinu. Nejen ji uživit, ošatit, obout, ale také, a to především, pomoci dětem najít smysl ve světě, který kolem nás utíká úplně opačným směrem, než bychom si přáli a než bychom chtěli vést naše potomky.

V dobrém případě mohu s Boží pomocí nastartovat a nasměrovat děti na cestu, po níž bych si přál, aby šly. Pokud však nebudou mít vedle sebe kamarády, kteří šlapou s nimi po stejné cestě, může to být začátek konce našich představ a přání o jejich budoucnosti.

Proto se spolu s našimi přáteli pravidelně scházíme k modlitbě růžence a rozjímání nad Písmem svatým, děti se setkávají ve skautu, vymyšlejí a hrají nám pohádky na Den matek, rodiče zase již dvacet dva let na svátek sv. Štěpána hrají pohádku dětem. A pravidelně jezdíme poslední sobotu v měsíci na brigádu dobrovolníků do azylového domu.

Rodina může být místem hledání a zrání, ale jen v případě, že vidí dál než jen na svůj dvorek. Když vidí a učí vidět potřeby druhých a společně hledá způsob, jak pomoci. D. H., dobrovolník, otec devíti dětí

Pomocné ruce jako z pohádky

Přicházím do sálu azylového domu k rozdělané práci. Všude se mňhají mladí lidé. Jedni staví kulisy, jiní žehlí kostýmy, další rokují o své roli a chystají chlebičky na pohádkovou hostinu.

Všechno začalo už snad před rokem. Před rokem znovu, ale ne poprvé. Už několik let do azylového domu jezdí skupina mladých lidí, aby své síly, talent i ochotu věnovali obyvatelům a hostům azylového domu. Několik měsíců pilné práce vkládají do diva-

delního představení, které vede k zamyšlení a touze následovat jeho hrdiny.

Sleduji činnou práci jednotlivců i skupinek a přemítám o nich. Přijeli sem stovky kilometrů, stráví zde několik intenzivních hodin práce a vypětí a zase odjedou. Vzdávají se svých volných dnů pro radost druhých, podstupují náročnou cestu, vše si sami připraví, vymyslí scénář – a za pár hodin je po všem. A přesto jim to dává smysl.

Nebylo to však jen divadelní představení, jímž nás tito lidé okouzlili. Stalo se to pár

dnů před premiérou. Mládež měla naplánovanou generální zkoušku a tentýž den jsme v azylovém domě potřebovali dobrovolníky, abychom zvládli určité práce. Mladý režisér se ocitl před rozhodnutím: má jet s herci na brigádu a vzdát se generálky, nebo práci v azylovém domě přenechat jiným? Po dlouhém přemítání se vzdal tak velmi drahého času a s „ochotníky“ se vydal na několikahodinovou cestu vlakem. Byla sobota a mládež vstávala ve čtyři hodiny: aby mohli strávit čas spolu, ale také aby pomohli tam, kde je po-

třeba – a možná i proto, aby nezradili, co hlásají ve svém pohádkovém představení. Hráli nám o tom, jaké je skutečné královo srdce a co to znamená pro ty, kdo jsou mu svěřeni.

Přidávám se k potlesku. Tato hra nebyla divadlem, nebyla ničím umělým. Byla něčím, co se skutečně žije, co tito lidé chtějí mít v srdci. Tleskám, obdivuji je a říkám si: taková lidé... Tak to je tedy pohádka!

PAVLA GLOGAROVÁ,
vedoucí sociální pracovnice
azylového domu

SVÉ DĚTI JSEM SI MUSELA UHÁJIT

Přicházím do útulně zařízeného bytu, jenž prozrazuje vkus a dobré nápady paní domu, profesí stavební inženýrky, a jejího manžela. Různé velikosti kabátků a botiček v přední napovídají, že zde má domov jedenáct dětí. Ano, čtete dobře. Nejstarší Tereze je již jednadvacet let, nejmladší půlroční Jakub si právě brouká v sedačce. A všechny ty děti se narodily císařským řezem. Usměvavá máma TÁŇA VANČUROVÁ odpovídá, jak je to možné zvládnout.

■ Lékaři doporučují nanejvýš tři porody císařským řezem, ty jich máš za sebou jedenáct. Co tě dovedlo k tomu, co zdravotníci mohou považovat za zázrak?

S manželem jsme chtěli mít hodně dětí, tím jsme na začátku mysleli asi čtyři. První dítě nám zemřelo ve třetím měsíci těhotenství. Proto jsme se na naši nejstarší Terezii moc těšili. Když ale došlo při porodu ke komplikacím, lékaři museli sáhnout k císařskému řezu. Doporučovali nám potom s dalším dítětem několik let počkat. Ale Bůh pro nás měl připravenou jinou cestu: aniž jsme to plánovali, velmi brzy jsem otěhotněla podruhé a do roka přišel na svět náš Jan. A pak Barbora, Johana, Adéla...

■ Napadá mne otázka: A co na to lékaři? Prvořadé ale je spíš: Co na to vy?

Bylo to těžké hledání. Já ani manžel nejsme z těch, kdo věci nechávají bez přípravy plynout, jak přicházejí. Příchod dalších dětí tak rychle po sobě jsme neplánovali, ale ony přišly. To pro nás nebylo snadné a i naše dosavadní víra a důvěra v Boha byly tehdy

těžce zkoušeny. Oba jsme ale cítili, že to, co právě prožíváme, je i Boží věc. Věřili jsme, že tím prvním, kdo našemu novému dítěti dal život, byl Bůh. A opírali jsme se o to, že ví, co dělá, a nechybje. Když nám přes všechno, co právě prožíváme, svěřil nový život, stojí si za tím a má svůj plán.

■ Ovšem říci „ano“ dítěti v situaci, kdy lékaři nesouhlasí a argumentují ohrožením života, to musí být hodně vypjaté chvíle. Bála ses?

Bála. Hodně těžké bylo vůbec přiznat lékařům, rodičům, okolí další těhotenství. Lidsky se nedivím, měli o mě strach. Ten „láskyplný“ nátlak a argumentování naší zodpovědností byly ale těžké. Naše důvěra v Boží pomoc se totiž nedá lidsky zdůvodnit a dokázat. Přesto věřím, že byla svědecktvím. Je hezké s odstupem let pozorovat, jak se změnil třeba můj gynekolog. Nejtěžší to s ním bylo u třetího, čtvrtého dítěte. Mé důvody nechápal a nesouhlasil s nimi. Za ty roky, které jsme spolu prožili, se mne ale naučil respektovat. U dalších dětí pro mne i pro ně dál dělal, co mohl nejlépe, a už mne nepřesvědčoval a k ničemu nenutil.

■ O co jste se s manželem opírali?

O důvěru v Boha a jeho vedení. Velkou oporou pro nás bylo také neokatechumenátní společenství v naší farnosti, kam jsme před narozením pátého dítěte vstoupili. A především modlitba. Mnohokrát jsem zřetelně vnímala, jak mne nesou modlitby bratří a sester ze společenství. Povzbuzením pro nás byly také naše děti. Všechny bez rozdílu se vždy na no-

vého sourozence moc těšily, i když ty starší trochu s obavou, protože už si uvědomovaly rizika. Ale nikdy jsme nepocítili z jejich strany pohoršení nebo odsouzení, naše rozhodnutí vždy respektovaly a snažily se mi pomáhat.

■ Na který náročný a který povzbuzující okamžik si vzpomínáš?

Než jsem zjistila, že čekáme jedenácté dítě, už jsem s tím moc nepočítala. Naše Hana měla tři roky a já se vnitřně začala připravovat na další etapu života, vždyt mi bylo 45 let. A najednou bylo vše jinak. Automaticky jsem počítala s tím, že to bude „další holka“: dosud jsme měli devět děvčat a pouze jednoho chlapce. Roky předtím jsem si přála mít dalšího syna, ale vždy se narodila holčička. Bylo to takové mé tajné přání – tak tajné, že jsem je nikomu ani neřkala. A pak mi lékař při ultrazvuku prozradil, že tentokrát to bude kluk! Málem jsem mu nevěřila. Když mi pak po porodu vložili do náruče našeho Jakuba, bylo to jako Boží pousmání. Dar Boha, který ví i o mých tajných přáních a snech a občas je i plní.

A nejnáročnější chvíle? Naše čtvrté dítě jsme si museli skutečně uhájit – před lékaři, před svým okolím, před „rozumnými radami“ některých přátel. Konečně se narodila krásná zdravá holčička a my si říkali, že si teď můžeme odpočinout a prožít radost z vybojování boje. Jenže asi sedm měsíců po porodu jsem zjistila, že jsem znovu těhotná. Ta chvíle, kdy jsem si uvědomila, že mne celý ten zápas čeká nanovo, mne srazila na kolena. Tyto okamžiky mi jasně ukázaly, že dál mohu jít jen tehdy, když se spolehnu na Boha.

■ V lékařských ordinacích sis jistě užila své. Co bys doporučila maminkám, které prožívají podobné rozhodování a hledání jako tenkrát ty?

Nemohu říci: „Udělejte to také tak.“ Byla to cesta pro mne. Stejně ale Bůh volá každého z nás. Ať se tedy maminky nebojí důvěřovat mu a hledají řešení v jednotě se svými manžely. A před lékařem at nemají strach říci svůj názor. Lékař je partner jejich hledání, ne ten, kdo určuje jejich další život. Dnes máme právo na celistvé informace i na vlastní volbu, jen toho ještě neumíme využívat, protože v nás přetrvává přesvědčení, že lékař má vždy pravdu a může rozhodnout za nás. Když jsem ležela v porodnici se svým osmým dítětem, setkala jsem se tam s mladou maminkou, které po třetím porodu císařským řezem podvázali vaječníky: z lékařského hlediska běžný postup. Když jsem se s ní ale chvíli bavila a řekla jí, kolik dětí mám, rozplakala se se slovy: „Proč mi to nikdo neřekl?“ Přála bych proto každé mamince hodně odvahy i přátele, kteří ji podepřou a řeknou jí pravdu.

■ Možná teď někoho napadne „chudák ženská, dětí moc, kariéra žádná...“ Jsi chudák, nebo jsi šťastná?

Jsem opravdu šťastná. Když vidím, jak mé děti rostou a staví se do života, když smím být jejich zástavou a pomocnicí jejich hledání, naplňuje mne to radostí a jsem na to hrdá. Už teď mi Bůh stonásobně vrátil vše, co mne mé děti stály.

V. B., dobrovolnice

Slovem a svědectvím na pomoc ohroženým

Člověk často přemýšlí, jak ochránit své děti. Třileté dítě na hřišti neodhadne své schopnosti při hře a zraní se, dvouletý capart sní, co nemá, nebo využije skulinku mezi nábytkem, jíž se dostane tam, ale ne zpět. Zůstane-li bez péče matky či otce několikaměsíční miminko, může být ohrožen celý jeho život.

Co se ale stane, když bez opory, přijetí a pomoci zůstane děťátko ještě před narozením? Jeho život je v nebezpečí tím spíš, že nemůže dát najevo svoji úzkost, nejistotu a obavy. Listina základních práv a svobod zaručuje určitou míru ochrany nenarozeného lidského života, ale ve skutečnosti o tom, zda se dítě narodí, či ne, rozhoduje matka. Může jí v tom někdo zabránit? Je tu někdo, kdo jí může pomoci vyřešit situaci jinak než potratem?

KDO, KDYŽ NE MATKA

Je-li člověk v ohrožení života, musím co nejrychleji pomoci. Ale jak, když otázky života a smrti dítěte se často řeší jen v gynekologických ordinacích nebo mezi partnery, z nichž každý vidí situaci jinak? Kdo má hájit právo nenarozených dětí na život, když jej nehájí matka či otec?

Tento provokující impuls pomáhá vidět rozporuplnost situace. Nechrání-li dítě matka či otec, měl by zde být někdo, kdo je připraven pomoci. Měli by tu být odborníci, kteří znají hodnotu života, váží si ho a vidí dů-

Neumí se bránit, potřebuje naši ochranu.

Ilustrační snímky z archivu Nadačního fondu Betlém nenarozeným

sledky chybných rozhodnutí. Snad se časem více rozšíří síť poraden, které mají důležitou roli a mohou být budoucím rodičům velmi nápomocné.

Nedávno jsem hovořila s kolegy v práci o tom, jak označit ukončení života v těle matky. Podařilo se nám společně pochopit, že usmrcení dítěte v těle matky je vražda.

Je zřejmé, že usmrtím-li násilně člověka, ať už novorozeného či dospělého, je to násilný čin. Usmrtím-li ho před narozením, je to něco jiného? Potrat je násilné a vědomé usmrcení člověka bezbranného, nevinného a opuštěného – vražda. Ať už se proti tomuto slovu stavíme jakkoliv odmítavě, přece je právě ono reálným výrazem toho, co se při potratech děje.

MLUVIT S DRUHÝM

Každý člověk může ve svém okolí nést pravdivé svědectví o účtu k životu od početí. S účtu ke svobodě druhého může říci, jak situaci vidí, co je pro něj důležité, z čeho by neslevil. Kdyby si každý našel prostor a čas hovořit o těchto věcech se svými blízkými či známými, do povědomí lidí by se dostalo více informací, jež by vedly k hledání, co je v životě důležité.

Mnozí lidé si totiž ohrožení nenarozených dětí vůbec neuvědomují i proto, že neměli příležitost s někým o tom hovořit.

Zkusme tedy najít odvahu mluvit o těchto otázkách s ostatními. Je k tomu třeba vědomé rozhodnutí, chuť pomoci a ochota ztráct čas ve prospěch ohrožených. Pak už i vy budete moci prožít vděčnost a radost z toho, že si někdo skrze rozhovor s vámi cosi uvědomil, něco pochopil či dostal prostor přemýšlet. Já osobně jsem za tuto zkušenost velmi vděčná a budu v ní ráda pokračovat.

Z. R., dobrovolnice

PROČ A JAK POMÁHAT? BETLÉM OČIMA P. KARLA MORAVCE

V hlavním městě královéhradecké diecéze, v níž se nachází také Azylový dům pro těhotné ženy v těsní Betléma nenarozeným, již několik let na Štědrý den věřící oslavují narození Dítěte krásnými zpěvy, ale i darováním ze svého. V kostele Panny Marie vždy při mši svaté na Štědrý den v 16 hodin pořádají sbírku na podporu Nadačního fondu Betlém nenarozeným. Ohlíží se rektor kostela P. Karel Moravec.

V roce 2007 jsem promýšlel kázání na odpolední mši svatou na Štědrý den. V Hradci Králové je to v našem kostele první vánoční mše svatá a přijdou na ni stovky lidí, hojně

i prarodiče s dětmi. Ústředním motivem Vánoce je vždy Ježíšovo narození, ale v tom roce se mi s tím spojily zprávy z médií zveřejněné těsně před svátky. *Bezdomovec našel v kontejneru novorozeného chlapce. V nemocnici se chlapci pokoušejí zachránit život. Prý žádal kolemjduoucí o pomoc, ale nevěřili mu.*

Uplakané a podchlazené čtyřměsíční dítě hodiny trpělo zimou připoutané do dětské sedačky. Lidé ho objevili v podzemní garáži obchodního domu. Dítě bylo oblečené jen do trička a tepláků, nemělo ponožky ani přikrývku.

A tak jsem musel přemýšlet: Proč někdo odloží živého člověka do popelnice?! Jako

křesťané se učíme dívat jinak: vánoční dobrá zpráva říká, že Bůh se sklání k člověku. Kde člověk nechce přijmout člověka, má lidstvo naději v bezdomovci, který najde dítě v popelnici a zachrání je.

Nechtělo se mi vítat na Vánoce lidi v kostele tím, že mezi nimi vykonáme „sbírku na potřeby kostela“: někteří z nich přicházejí jen jednou za rok. K tomu se přidala má zkušenost s činností Nadačního fondu Betlém nenarozeným a Obecně prospěšné společnosti Dlaň života, které nabízejí zastřešení těhotným ženám a matkám s dětmi v těsní.

Výsledkem byla konkrétní pomoc člověku v těsní – vánoční sbírka, jejíž výtěžek již

pátým rokem posíláme na provoz Azylového domu pro těhotné ženy v těsní.

V kázání jsem zmínil ty dvě zprávy, představil jsem organizace, které zajišťují provoz azylového domu, a ohlásil sbírku, jejíž výnos bude určen na pomoc těm, kdo pomáhají.

Sbírku jsem napoprve neměl předem promyšlenou, byl to spontánní nápad při vlastní mši svaté. Lidé mě překvapili svou štedrostí, a tak jsem sbírku v následujících letech zopakoval. Stala se u nás dobrou tradicí, s níž už mnozí počítají.

P. KAREL MORAVEC, ICLIC.,
biskupský vikář pro pastorační a církevní školství

Skutečně je nejlepší volbou potrat?

(Dokončení ze str. B)

■ **Jaké to bylo, když jste syna poprvé uviděli?**

Porod jsem neměla čas prožívat, šla jsem na akutní císařský řez. Manžel tam v tomto případě být nemohl, viděl Šimona, když ho převáželi z operačního sálu na JIP. Já ho viděla jen krátce, takže jsem ani nezaregistrovala, jak vypadá. Jen jsem byla šťastná, že pláče, a tedy žije. Viděla jsem ho pak až po dvou dnech. Dokud jsem ho neměla u sebe, zmocňovaly se mě opět lítost a vztek, byla jsem rozhodnutá, že ho ani nechci vidět, že za ním na JIP nepůjdu. Tehdy mě překvapil manžel, který za Šimonem pořád chodil a přemluvil i mě, abych se šla na něj podívat.

Nikdy nezapomenu, když jsem ho viděla poprvé. Ležel si v inkubátoru a spal. Nemohla jsem z něj spustit oči, připadal mi tak krásný! Dívala jsem se na něj a v duchu si říkala, jak jsem mohla uvažovat o potratu. Vždyť je to miminko, které sice bude jiné, ale je naše!

■ **Která reakce vás v těchto dnech povzbudila?**

Moc hezky Šimona přijalo naše farní společenství. Jsem překvapená i z reakcí nevěřících lidí v našem okolí. I přesto, že je Šimon nemocný, chovají se k němu, jako by to bylo zdravé miminko. Lidé, kteří radili jít na potrat, teď mají Šimona moc rádi. Nikdy jsme ho před okolím neschovávali, nestyděli se za něj, naopak. Myslím, že má dar si lidi získat.

■ **Jak se na toto těžké období díváte s časovým odstupem?**

Když jsme se dozvěděli, že je Šimon nemocný, mysleli jsme, že nám končí život. Ale tak to vůbec není. Žijeme úplně normálním životem. Zrovna teď jsme si koupili domeček a rekonstruujeme ho. Sice je to někdy náročnější, co se týče častějších návštěv doktorů a rehabilitace, díky Šimonovi jsme ale poznali spoustu nových lidí a na mnohé věci změnili názor. Když se podíváme zpět, uvědomujeme si, že jsme vše viděli v horších barvách, než byla skutečnost. Někdy nám přijde líto, že je Šimon nemocný. S tím se budeme prát celý život. Jenže když se pak na něj podíváte, nejde ho nemilovat! S manže-

lem jsme se shodli, že rozhodnutí nejít na potrat bylo správné.

Šimon 28. 7. 2012 zemřel. Přes všechnu bolest jsem vděčná za jeho život, za těch pár měsíců, které nám byly darovány, abychom je mohli prožít společně. I když to bylo mnohdy těžké, nikdy nebudeme s manželem litovat našeho rozhodnutí, naopak jsem vděčná, že jsme k němu našli sílu. Jeho krátký život nás obohatil, pomohl nám vyžrát. Jeho ztráta bolí, ale víme, že to vše mělo smysl. Kdyby se nás někdo zeptal, zda bychom do toho šli znovu, kdybychom věděli, co nás čeká, odpověděli bychom ANO.

Přílohu připravila
ALENA SCHEINOSTOVÁ

JAK SE MŮŽETE PŘIPOJIT?

- osobním postojem a šířením myšlenky účtu k životu
- zprostředkováním kontaktu ženám, které se v důsledku těhotenství ocitly v tíživé situaci (www.dlanzivotu.cz)
- finanční či materiální pomocí
- modlitbou

Kontaktní údaje:
Nadační fond Betlém nenarozeným
Československá 1229/13, 702 00 Ostrava
<http://www.nfbetlem.cz>, e-mail: kontakt@nfbetlem.cz
telefon: +420 739 354 269

Bankovní spojení:
Raiffeisen Bank:

1261409001/5500

(veřejná sbírka na podporu Obecně prospěšné společnosti Dlaň života – transparentní účet)

Vám všem, kdo nás v našem úsilí jakkoliv podporujete, ať už svými příspěvky, DMS či zaslanými pozdravy, ze srdce děkujeme!
Váš zájem je pro nás povzbuzením a velkým projektem důvěry.

Nadále můžete podpořit Azylový dům pro těhotné ženy v těsní odesláním dárcovské SMS ve tvaru **DMS BETLEM** na telefonní číslo **87 777**.
Cena DMS je 30 Kč,
Nadační fond Betlém nenarozeným obdrží 27 Kč.

Můžete přispívat i pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru **DMS ROK BETLEM**. Částka 30 Kč
Vám bude automaticky odečtena každý měsíc.
Více informací najdete na www.darcovskasms.cz

VYDEJTE SE S NÁMI

Milí čtenáři Katolického týdeníku, také vás zveme na každoroční „betlémskou“ pouť 28. září na horu Radhošť k patronům naší křesťanské víry, v níž nalzáme smysluplnost naší práce, abychom společně prosili za účtu k životu od početí.

Více informací se dočtete na www.nfbetlem.cz.

Těšíme se na společné Putování ke kořenům.